Rok Akademicki 2026/27

REGULAMIN PRACOWNI

KATEDRY I ZAKŁADU CHEMII ORGANICZNEJ

UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO im. KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU

I. ZASADY OGÓLNE

1. Ćwiczenia odbywają się w dniach i godzinach podanych w planie zajęć. Szczegółowy plan zajęć dostępny jest na stronie Uczelnianego Centrum Obsługi Studentów (www.ucos.ump.edu.pl)
2. Zajęcia odbywają się w grupach studenckich ustalonych przez Dziekanat Wydziału Farmaceutycznego.
3. Obowiązkiem Studenta jest regularne uczęszczanie i punktualne rozpoczynanie ćwiczeń.
4. Student zobowiązany jest podporządkować się zasadom organizacji ćwiczeń obowiązującym w Katedrze i Zakładzie Chemii Organicznej.
5. Przebywanie i przyjmowanie osób postronnych na sali ćwiczeń jest niedozwolone.
6. Student może opuścić salę podczas trwania ćwiczeń tylko za zgodą asystenta.
7. Jedzenie, picie, palenie papierosów (także elektronicznych) oraz rozmawianie przez telefon komórkowy na sali ćwiczeń jest niedozwolone.
8. Student jest zobowiązany do zachowania czystości zajmowanego stanowiska pracy.
9. Student powinien przestrzegać zasad zrównoważonego korzystania i oszczędzania odczynników, energii, wody i innych surowców/materiałów.
10. Student zobowiązany jest do poszanowania sprzętu i mienia Katedry.
11. Stłuczki szkła należy wyrzucać do wyznaczonego pojemnika.
12. Do zlewów nie wolno wylewać zregenerowanych rozpuszczalników, oleju z łaźni olejowej, zlewek organicznych, stężonych kwasów czy zasad ani wrzucać ciał stałych (bibuły, sączków, stłuczonego szkła, zarodników wrzenia itp.)
13. Używając łaźni olejowej należy wystrzegać się zanieczyszczenia oleju wodą.
14. Student zobowiązany jest do bezwzględnego przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (**punkt III**)
15. Student, przed przystąpieniem do pracy, powinien zapoznać się z zasadami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej (**punkt IV**).

II. OBOWIĄZKI STUDENTÓW-DYŻURNYCH

1. W każdym dniu ćwiczeń, w obrębie grupy ćwiczeniowej, wyznacza się dwóch Studentów, pełniących funkcję dyżurnych.
2. Dyżurni, podczas ćwiczeń, czuwają nad porządkiem na sali ćwiczeń, szczególnie we wspólnych miejscach pracy.
3. Dyżurni, po zakończeniu ćwiczeń sprawdzają czy wszystkie urządzenia elektryczne zostały wyłączone z sieci, sprawdzają krany instalacji wodnej, zabezpieczają butle z gazem i palniki gazowe oraz porządkują wspólnie używany sprzęt i stanowiska pracy.
4. Po zdaniu sali ćwiczeń Laborantom Studenci dyżurni opuszczają salę jako ostatni.

III. ZASADY BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

1. Każdy Student, uczestniczący w zajęciach w Katedrze i Zakładzie Chemii Organicznej, zobowiązany jest do bezwzględnego przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Wszelkie prace laboratoryjne Student obowiązkowo wykonuje w zapiętym fartuchu laboratoryjnym. Zaleca się również wygodną odzież i obuwie, a w przypadku długich włosów ich upięcie.
3. Wszelkie prace laboratoryjne Student obowiązkowo wykonuje w okularach ochronnych oraz z wykorzystaniem dostępnych środków ochrony indywidualnej (rękawice itp.).
4. Bezwzględnie należy stosować się do zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz instrukcji i materiałów dydaktycznych.
5. Należy pamiętać, że większość związków organicznych jest palna, a liczne z nich są szkodliwe dla zdrowia.
6. Spożycie alkoholu etylowego używanego w preparatyce organicznej i procesach laboratoryjnych grozi zatruciem.
7. Wszelkie prace z substancjami o właściwościach parzących (kwasy, zasady, brom) wykonujemy dodatkowo w rękawicach ochronnych, dostępnych do wykorzystania na sali ćwiczeń.
8. Przed przystąpieniem do pracy z lotnymi rozpuszczalnikami łatwopalnymi takimi jak: eter dietylowy, metanol, etanol, aceton, należy usunąć otwarte źródła ognia.
9. Procesy ogrzewania, krystalizacji z rozpuszczalników łatwopalnych przeprowadza się wyłącznie w kolbach pod chłodnicą zwrotną, używając łaźni wodnych.
10. Oddestylowanie rozpuszczalników łatwopalnych przeprowadza się przy użyciu odpowiedniego zestawu do destylacji wyposażonego w odbieralnik z wężem gumowym odprowadzającym pary rozpuszczalnika np. pod dygestorium lub kanalizacji. Nie wolno odparowywać rozpuszczalników z otwartych naczyń.
11. Aparatury, w której przeprowadza się procesy chemiczne lub fizyczne nie wolno szczelnie zamykać, należy zadbać o wyrównanie ciśnienia.
12. Wszelkie prace laboratoryjne, w szczególności procesy ogrzewania, stapiania z alkaliami lub metalicznym sodem, procesy próżniowe czy prace ze stężonymi kwasami i zasadami należy wykonywać z zachowaniem szczególnej ostrożności i z wykorzystaniem środków ochrony indywidualnej.
13. Wszelkie prace z substancjami uciążliwymi zapachowo oraz wydzielającymi pary lub produkty drażniące, trujące lub żrące (izonitryle, brom, stężony kwas azotowy, solny itp.) należy bezwzględnie wykonywać pod dygestorium z zachowaniem szczególnej ostrożności i z wykorzystaniem środków ochrony indywidualnej.
14. Przy pracy z metalicznym sodem, wykorzystywane naczynia muszą być suche, a skrawki sodu należy zbierać w naczyniu z naftą.
15. Zregenerowane rozpuszczalniki należy wlewać do odpowiednio oznaczonych pojemników.
16. Należy zachować szczególną ostrożność podczas wylewania mieszanin poreakcyjnych do pojemników zawierających odpowiednie zlewki. W przypadku pomyłki możliwe są niebezpieczne reakcje niepożądane.
17. Substancje zawierające stężone kwasy należy umieszczać w pojemniku z napisem „Zlewki kwasowe”.
18. Substancje zawierające stężone zasady należy umieszczać w pojemniku z napisem „Zlewki zasadowe”.
19. Substancje zawierające związki i rozpuszczalniki organiczne należy umieszczać w pojemniku „Zlewki organiczne”.

20. Przed przystąpieniem do wykonywania zadanych ćwiczeń Student powinien dokładnie zapoznać się ze wskazówkami podanymi w przepisie preparatywnym lub materiałach do wykonania ćwiczenia.
21. W przypadku wystąpienia pożaru należy zachować spokój i postępować zgodnie z instrukcją postępowania na wypadek pożaru. Należy bezpiecznie opuścić salę ćwiczeń wyjściem ewakuacyjnym, kierując się przejściem wzdłuż dygestoriów.

IV. ZASADY UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY W NAGŁYCH WYPADKACH

1. O każdym wypadku należy niezwłocznie powiadomić asystenta prowadzącego ćwiczenia.
2. Po zaistnieniu poważnego wypadku należy wezwać pogotowie ratunkowe (nr tel. 999 lub 112).
3. Obowiązkiem każdej osoby biorącej udział w wypadku jest udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej.
4. W przypadku oparzeń termicznych miejsce oparzone przemywa się dużą ilością wody, pokrywa pantenolem lub zakłada suchy jałowy opatrunek.
5. Powierzchnię skóry, oparzoną kwasem, zmywa się jak najszybciej dużą ilością wody, następnie przemywa roztworem wodorowęglanu sodu (3%) i zakłada suchy jałowy opatrunek.
6. Powierzchnię skóry, oparzoną alkaliami, zmywa się jak najszybciej dużą ilością wody, następnie przemywa roztworem kwasu octowego (1%) i zakłada suchy jałowy opatrunek.
7. Przy oparzeniach oczu kwasem lub alkaliami należy natychmiast przemyć oczy dużą ilością wody (najkorzystniej z użyciem oczomyjki). Podobnie postępuje się w przypadku dostania się do oka jakiegokolwiek ciała obcego. Niezbędna jest również niezwłoczna konsultacja z lekarzem okulistą.
8. W przypadku oparzeń skóry metalicznym sodem, kawałki sodu należy starannie usunąć z powierzchni skóry, a następnie skórę przemywa się wodą, roztworem kwasu bornego (1%) i zakłada suchy jałowy opatrunek.
9. W przypadku oparzeń skóry bromem, skórę zmywa się niezwłocznie alkoholem etylowym, a następnie zakłada suchy jałowy opatrunek.
10. W przypadku oparzeń skóry fenolem lub jego pochodnymi, skórę zmywa się niezwłocznie alkoholem etylowym i zakłada suchy jałowy opatrunek.
11. W przypadku skaleczeń szkłem, usuwa się odłamki szkła ze zranionego miejsca, ranę przemywa alkoholem etylowym i zakłada suchy jałowy opatrunek, w razie potrzeby uciskowy.
12. W przypadku zatruć gazami trującymi lub parami substancji toksycznych, osobę zatrutą należy wyprowadzić lub wynieść do innego dobrze przewietrzonego pomieszczenia. Jeżeli osoba jest przytomna można podać mleko lub czarną kawę.
13. W przypadku zatruć alkaliami należy podać substancje zobojętniające, takie jak roztwór (5%) kwasu octowego, cytrynowego lub mlekowego oraz środki osłaniające np. mleko.
14. W przypadku zatruć kwasami podaje się zawiesinę tlenku magnezu lub glinu oraz środki osłaniające. Nie wolno stosować węglanów.
15. W przypadku zapalenia się ubrania, osobę owija się szczelnie kocem gaśniczym w celu stłumienia ognia. W przypadku ciężkich oparzeń należy wezwać pomoc medyczną.